

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

підготовки _____ **бакалавр**
(рівень вищої освіти)

галузь знань _____ **24 Сфера обслуговування**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності _____ **242 Туризм**
(шифр і назва спеціальності)

Навчальна програма з дисципліни «Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств» для студентів спеціальності 242 Туризм.

VII семестр (денна форма навчання)

Розробник: доцент, к.е.н. Атаманюк Д.В.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від « 31 » _____ серпня _____ 2018 року №1

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

(підпис)

(Н.Ф. Павленчик)
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні ради факультету туризму

Протокол від « 12 » _____ вересня _____ 2018 року №1

Голова _____
(підпис)

(В.З. Холявка)
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні ради факультету післядипломної та заочної освіти

Протокол від «__» _____ 201__ року №__

Голова _____
(підпис)

(О.Ю. Сидорко)
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Актуальним завданням сьогодення є розвиток інвестиційної діяльності, спрямований на створення привабливого інвестиційного середовища та суттєвого нарощування обсягів інвестицій. Тому інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання вимагає глибоких знань теорії та практики, прийняття рішень у сфері інвестування, а пошук шляхів удосконалення в інвестиційній сфері в умовах ринкової трансформації економіки є не лише актуальним, а й важливим завданням теоретичного та практичного значення.

Предметом вивчення є економічні відносини, що виникають у сфері інвестування на різних рівнях господарювання.

Базовими дисциплінами при вивченні навчальної дисципліни «Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств» є дисципліни: «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Маркетинг». Дисципліна «Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств» є базою для подальшого вивчення дисциплін: «Аналіз діяльності підприємств туризму», «Фінанси і фінанси підприємства», «Реклама і PR-технології в туризмі».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи інвестування

Змістовий модуль 2. Процес здійснення інвестиційної діяльності

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є поглиблення та систематизація знань щодо сутності механізму функціонування інвестиційного процесу.

1.2. Основні завдання дисципліни полягають у вивченні закономірностей і механізму інвестиційних відносин держави, підприємств та фізичних осіб: набуття вмінь використовувати ці закономірності в практиці інвестування, визначати заходи з використання інвестицій як одного з ділових важелів економічної політики держави.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- види суб'єктів та об'єктів інвестиційної діяльності;
- основні види і форми інвестицій;
- особливості інвестиційного процесу в умовах ринкової економіки;
- закономірності і механізм інвестиційних відносин держави, підприємств та фізичних осіб.

вміти:

- використовувати закономірності та механізми інвестиційних відносин між різними суб'єктами інвестиційної діяльності в практиці інвестування;
- обґрунтувати доцільність, аналізувати та оцінювати ефективність інвестиційних програм і проектів;
- визначити заходи з використання інвестицій, як ділових важелів економічної політики держави.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год / 3 кредити ECTS.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи інвестування

Тема 1. Методологічні основи інвестування. Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності

Сутність інвестицій. Структура цінностей, що належать до інвестицій. Класифікація інвестицій. Форми інвестування. Інвестиційна діяльність. Інвестиційний процес як складова інвестиційної діяльності. Стадії інвестиційного процесу. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності. Держава як суб'єкт інвестування. Методи державного стимулювання інвестиційної діяльності. Індивідуальні та інститутські інвестори. Орендні, акціонерні та корпоративні учасники. Фінансово-кредитні установи. Галузеві та територіальні угруповання, асоціації, концерни, промислово-фінансові групи, холдинги та інші. Функціональні учасники інвестиційного процесу. Девелопери, ріелтери, інжиніринго-консалтингові фірми, будівельні організації, аудиторські фірми. Мотивація інвестиційної діяльності. Об'єкти інвестування. Інвестиційний проект як об'єкт інвестиційної діяльності.

Тема 2. Інвестиційний клімат

Інвестиційний ринок. Взаємозв'язок інвестиційного та фінансового ринків. Ринок інвестицій та інвестиційних товарів. Інвестиційний клімат. Чинники, що роблять сприятливим інвестиційний клімат. Шляхи активізації інвестування, напрямки створення сприятливих умов інвестування. Державна кредитно-інвестиційна політика. Розвиток ринку інвестиційних цінних паперів. Удосконалення фінансово-кредитної системи. Чинники залучення іноземного капіталу. Структурно-інноваційна перебудова економіки країни.

Тема 3. Фінансові інвестиції

Особливості та форми здійснення фінансових інвестицій. Характеристика цінних паперів. Деривативні (похідні) цінні папери. Документарна та бездокументарна форма цінних паперів. Учасники ринку цінних паперів. Особливості фондового ринку України. Інститути ринку цінних паперів. Біржі в сучасній ринковій інфраструктурі. Національна депозитарна система України. Позабіржова фондова торгова система. Управління портфелем цінних паперів. Поняття і типи інвестиційного портфеля. Управління ризиком портфельного інвестування. Аналіз та оцінка фінансових інвестицій.

Тема 4. Інвестиційні проекти

Інвестиційний проект, його зміст і форми. Класифікація інвестиційних проектів. Життєвий цикл інвестиційного проекту. Порядок розробки інвестиційного проекту. Способи реалізації інвестиційних проектів. Склад техніко-економічного обґрунтування інвестицій. Бізнес-план інвестиційного проекту: сутність та структура. Типи проектного фінансування. Аналіз інвестиційного проекту.

Тема 5. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

Фінансові ресурси інвестування. Розробка стратегії формування інвестиційних ресурсів. Джерела і способи фінансування інвестиційних програм і проектів. Проблеми використання власних та залучених коштів підприємства для фінансування інвестицій. Вартість капіталу. Розрахунок середньозваженої вартості капіталу. Індивідуальна вартість джерел капіталу. Фінансовий, операційний та загальний ліверидж і структуризація капіталу.

Тема 6. Менеджмент інвестицій

Сутність, принципи та завдання інвестиційного менеджменту. Функції і механізм менеджменту інвестицій. Управління інвестиційним процесом. Макроекономічне регулювання інвестиційних процесів. Методи індикативного планування інвестицій.

Змістовий модуль 2. Процес здійснення інвестиційної діяльності

Тема 7. Інвестиції в засоби виробництва

Економічна сутність та класифікація реальних інвестицій. Інвестиції в основний і оборотний капітал. Види капіталовкладень. Відтворювальна та технологічна структура капітальних вкладень. Об'єкти реальних інвестицій та їх

оцінка. Вимоги до об'єктів. Рух виробничих інвестицій. Основні форми кругообігу виробничих інвестицій.

Тема 8. Інноваційна форма інвестицій

Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу. Види інновацій. Модель інноваційного процесу. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності. Особливості венчурного інвестування. Роль венчурного фінансування для підприємств з ризиковою діяльністю. Інтелектуальні інвестиції та особливості інвестування в людський капітал. Напрямки здійснення інтелектуальних інвестицій. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій. Характеристика технополісу, технопарку і "бізнес-інкубатора" та їх функціонування в Україні. Особливості державної підтримки інновацій. Нормативно-правові акти регулювання інноваційної діяльності в Україні.

Тема 9. Залучення іноземного капіталу

Сутність та класифікація іноземних інвестицій. Особливості правового регулювання іноземного інвестування. Переваги та недоліки залучення іноземного капіталу. Методи залучення іноземного капіталу. Проблеми іноземного інвестування в Україні. Політика держави щодо залучення іноземних інвестицій. Форми стимулювання та критерії обмеження іноземної інвестиційної діяльності. Основні напрямки іноземного інвестування в економіку України. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх функції на інвестиційному ринку.

Тема 10. Методичні засади доцільності інвестування

Інвестиційні ризики. Концепція і вимірювання ризиків. Види ризиків. Заходи щодо запобігання ризикам або їх зменшення. Концепція маркетингу й аналіз ринку збуту. Оцінка умов розміщення об'єктів інвестування. Фінансова, бюджетна та економічна оцінка ефективності інвестування. Прогнозування грошових потоків, часова теорія грошей. Методи розрахунку ефективності інвестицій.

Тема 11. Управління реалізацією інвестиційного проекту

Зміст управління інвестиційними проектами. Інвестиційне проектування. Організація взаємодії учасників інвестиційних проектів. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проекту. Моніторинг інвестиційного проекту.

Тема 12. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності

Договірні стосунки між учасниками інвестування. Основні форми договорів, що регулюють інвестиційний процес. Міжнародні угоди щодо інвестування й захисту інвестицій. Поняття про тендери. Тендерна документація, принципи її опрацювання.

Тема 13. Використання інвестицій

Моніторинг інвестиційного процесу. Мета, види і напрямки моніторингу. Приймання інвестором виконаних робіт, етапів та готових об'єктів. Моніторинг оновлення виробництва. Проблеми і перспективи розвитку інвестиційної діяльності

в Україні. Економічні передумови відродження фінансового ринку інвестицій. Основні тенденції розвитку фінансового ринку в Україні.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Дука А.П. Теорія і практика інвестиційної діяльності [Текст] : навч. посіб. / А.П. Дука. - К. : Каравела, 2012. - 432 с.
2. Інноваційний розвиток підприємства / за ред. Микитюка П.П. - Тернопіль: Принтер інформ, 2015. – 224 с.
3. Левченко Ю.Г. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навч.посіб. / Ю.Г. Левченко. - К.: Ліра-К, 2015. - 448 с.
4. Інвестування: практикум [Текст] / Т.В. Майорова, В.І. Максимович, С.В. Урванцева та ін.; за наук. ред. Т.В. Майорової. - К.: КНЕУ, 2012. - 577 с.

Допоміжна

5. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: учебное пособие. - К.: Эльга — Н.Ника-Центр, 2001. – 448 с.
6. Гайдис Н.М. Інвестування: Навч.посіб. - Л.: ЛБІ НБУ, 2002. – 271 с.
7. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч.посіб. / М.А. Йохна, В.В. Стадник. - К.: Академія, 2011. – 400 с.
8. Сладкевич В.П. Сучасний менеджмент організацій навч.посіб. / В.П. Сладкевич, А.Д. Чернявський. - К.: МАУП, 2007. – 488 с.
9. Інвестування [Текст] : підручник / В.М. Гриньова, В.М. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. - К.: Знання, 2008. - 452 с.
10. Боярко І.М. Інвестиційний аналіз [Текст] : навч. посіб. / І.М. Боярко, Л.Л. Гриценко. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 400 с.
11. Денисенко М.П. Інвестування [Текст] : підручник, вид. 2-ге перероб. та доповн. / М.П. Денисенко, В.Г. Федоренко. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 272 с.
12. Єрмошенко М.М. Аналіз і оцінка інвестиційних проектів [Текст] : навч. посіб. / М.М. Єрмошенко. - К., 2006. - 156 с.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Державний комітет статистики України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
2. Європейський центральний банк. – Режим доступу: www.ecb.europa.eu.
3. Законодавство України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
4. Міжнародний центр перспективних досліджень. – Режим доступу: www.icps.kiev.ua.
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: www.me.gov.ua.
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
7. Національний банк України. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
8. Світовий банк. – Режим доступу: www.worldbank.org.

9. Центр соціально-економічних досліджень. – Режим доступу: www.case-ukraine.com.ua.

10.Федишин М.Г. та ін.Методичні рекомендації щодо вивчення навч.дисципліни *Інвестування* Ч.2016

Назаренко А.С.,Пилипенко О.В. Економіка Іннов.-інвест ,діяльності.Метод.рекомендації.К.2016

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
4. Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – залік (7 семестр – денна форма навчання).

Залікові вимоги

1. Економічна сутність інвестицій.
2. Класифікація інвестицій та форми інвестування.
3. Інвестиційний процес як складова інвестиційної діяльності.
4. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності.
5. Інвестиційний ринок. Взаємозв'язок інвестиційного та фінансового ринків.
6. Ринок інвестицій та інвестиційних товарів.
7. Шляхи активізації інвестування та напрямки створення сприятливих умов інвестування.
8. Інвестиційний процес і види інвестиційного циклу
9. Інновації та інноваційні процеси, їх види та характеристики.
10. Інноваційна діяльність та напрямки її розвитку в Україні
11. Напрямки підвищення ефективності здійснення інноваційної діяльності на підприємстві.
12. Особливості та форми здійснення фінансових інвестицій.
13. Визначення перспективності інвестиційних проектів.
14. Планування джерел фінансування.
15. Законодавче регулювання інвестиційних проектів.
16. Ризики інвестування та способи їх зниження при реалізації інвестиційних проектів.
17. Учасники ринку цінних паперів та їх функції.
18. Управління портфелем цінних паперів.
19. Визначення курсової вартості і дохідності цінних паперів.
20. Метод акціонування та акумуляція грошових ресурсів.
21. Сутність та класифікація інвестиційних проектів
22. Інвестиційне проектування та інвестиційний проект.
23. Життєвий цикл інвестиційного проекту.
24. Способи реалізації інвестиційних проектів.
25. Склад техніко-економічного обґрунтування інвестицій.

26. Методика оцінки інвестиційного проекту.
27. Оцінка ефективності реальних інвестицій.
28. Розробка стратегії формування інвестиційних ресурсів.
29. Вартість капіталу. Індивідуальна вартість джерел капіталу.
30. Розрахунок середньозваженої вартості капіталу.
31. Операційний та фінансовий леверидж.
32. Сутність та принципи інвестиційного менеджменту.
33. Функції та механізм менеджменту інвестицій.
34. Макроекономічне регулювання інвестиційних процесів.
35. Класифікація реальних інвестицій, їх економічна сутність.
36. Інвестиційний проект, його життєвий цикл.
37. Техніко-економічне обґрунтування інвестицій.
38. Бізнес-план інвестиційного проекту.
39. Поняття інновацій. Інноваційна форма інвестицій.
40. Модель інноваційного процесу.
41. Інтелектуальна форма інвестицій, напрямки їх здійснення.
42. Об'єкти інтелектуальних інвестицій, фінансування інтелектуальних інвестицій.
43. Сутність іноземних інвестицій та їх класифікація.
44. Способи та форми залучення іноземного капіталу.
45. Основні причини іноземного інвестування та переваги і недоліки залучення іноземного капіталу.
46. Інвестиційна привабливість держави, галузі економіки, регіонів.
47. Інститути міжнародної інвестиційної діяльності.
48. Фінплан інвестиційного проекту. Його сутність та структура.
49. Обґрунтування доцільності інвестицій.
50. Фінансова, бюджетна та економічна оцінка ефективності інвестування.
51. Принципи оцінки ефективності інвестицій.
52. Методи оцінки економічної ефективності інвестицій.
53. Дисконтування в проектному аналізі.
54. Управління інвестиційним процесом.
55. Способи реалізації інвестиційних проектів.
56. Фінансове забезпечення інвестиційних проектів.
57. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проекту
58. Фінансово-кредитний механізм інвестиційної сфери.
59. Джерела фінансування інвестицій. Механізм залучення та використання інвестицій.
60. Самофінансування як метод інвестування.
61. Освоєння інвестицій.
62. Основні форми договорів, що регулюють інвестиційний процес.
63. Участь інвесторів у пусконаладжувальних роботах.
64. Методи оптимізації відносин в інвестиційній сфері.
65. Проектування в інвестиційній сфері.
66. Моніторинг інвестиційного процесу: мета, види та напрямки.
67. Ціноутворення в інвестиційній сфері.
68. Введення в дію об'єктів інвестування.

69. Досвід зарубіжних країн щодо інвестиційної діяльності.

70. Проблеми та перспективи інвестиційно-інноваційної діяльності в туристичній сфері.

71. Які складові містить фінансово-економічна оцінка інвестиційного проекту?

72. Чому оцінка інвестиційного проекту в умовах невизначеності є обов'язковою?

73. Які основні критерії ефективності проекту?

74. Від яких чинників залежить вибір конкретного критерію оцінки ефективності проекту?

75. Охарактеризуйте поняття чистої теперішньої вартості й методику її розрахунку.

76. У чому полягає сутність й значення внутрішньої норми рентабельності?

77. Що містить розрахунок показників ризику вкладення інвестицій?

78. Що таке чиста приведена вартість, індекс рентабельності інвестицій, та як вони визначаються?